

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:	Főszerkesztő:	Megjelenik minden szombaton.
----- 100 L.	GYALLAY DOMOKOS	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
----- 50 L.	Szerkesztő:	Str. Baron L. Pöp (volt Rózsás utca) 5. szám.
----- 30 L.	PETRES KÁLMÁN	
----- 2 L.		

MAGUNKRÓL...



ember 25-én négy esztendővel, hogy kis lapunk első megjelent. Négy esztendő nem jubileumi esemény, megállunk egy rövid pillanatra ennél az alkalomnál. Örök is köszönetet mondunk azoknak, akik az első órára hozzánk csatlakoztak és négy esztendő folyamán kitartottak mellettünk. Sok mindent megértettünk, átértéztünk együtt, megemlékeztünk és soroltunk: sok belföldi esemény izgalma áttört át lelkünkön, sok bizalmat és nemzetet láttunk a megbomlás zürzavarában. Kis lapunk hasznos szolgált-e e nekünk lelki hányattatásai

Ha ezekre a kérdésekre *igen*-nel felelsz, akkor kis lapunk megközelítette azt a célt, amit ezelőtt négy esztendővel maga elé tűzött.

A jelek — ne essék ez a megállapítás szerénységünk rovására — munkánk sikere mellett szólnak. Legbeszédesebb jel, amiből ezt kiolvassuk, az a körülmény, hogy olvasótáborunk példátlanul megnövekedett. Ki hitte volna, hogy Erdély magyar kisgazdái és kisiparosai tízezerrel sietnek a művelődés forrásvizére? Ki merete volna remélni, hogy egy kis lap körül olyan szellemi mozgalom verődik föl, mint amilyenben alkalmunk van napról-napra gyönyörködni.



A Magyar Nép idei ajándék naptára sok szép képet tartalmaz. Ezek közül való a *Hősök emléke* című kép, amely Horváth Géza székely szobrászművész egyik remekművét ábrázolja. A kép azt jelképezi, hogy a falusi gazdanép hogy öleli fel az elhanyagolt nemzetét.

Ezeknek a jeleknek örvendetes tanulsága állít meg másodsorban a négyéves forduló mesgyéjén. Amikor legelső hű előfizetőinknek hálás köszönetet mondunk, ugyanakkor az újabbakat és legújabbakat, akik szüntelenül sereglenek táborunkba, őszintén, magyar testvéri szeretettel köszöntjük.

És olvasó, te add meg kérdésre a feleletet! Sodott-e elméd, neked-e szived azalatt, melyekben velünk jártál? Miben látod-e most a magyar sorsot, lobban érzed-e nemléteidességeidet? Meleg-e szived fajod, véred erősebb vagy-e munkát, dolgozni nemes ügyekért? Tovább haladni tudás-e fejlődni erkölcsben?

Akkor az eliramlott évek izgalmas munkája, amit egyfelől a szerkesztés, másfelől az igazgatás követelt, nem volt hiábavaló.

S harmadsorban rátérünk arra, hogy miért láttuk a megállást szükségesnek ez alkalommal.

Egy kérésünk van olvasóink összességéhez: készítsük elé az *ötéves* forduló méltó megünneplését! Vegyen részt minden barátunk, minden jóakarónk ennek az ünnepnek az előkészítésében. A módot meg-

mondjuk: *szerezzen mindenki legalább egy új előfizetőt lapunknak az ötéves fordulóiig!*

A csodálatos lendületet segítse elé mindenki egy kis fáradsággal: hadd legyen az ötéves forduló igazi ünnepe az erdélyi magyar kultúrának!

Sokszor halljuk, hogy a Magyar Népek minden családnak kellene járnia!

Mi ezt a kívánságot túlzottnak tartjuk.

De — átlagos számítás szerint — mintegy 300 ezer magyar családnak méltó barátként köszönhetne be a Magyar Nép!

Mi a 300 ezerből csak egy tízedrészét: 30 ezeret akarunk az ötéves évfordulón előfizetőink táborában látni.

Elérjük-e ezt az óhajunkat?

Ha csak magunk fogunk tuskodni érte, aligha fogjuk elérni, de ha barátaink segítenek!...

Minden előfizető egyet hozzon még s esztendő multán 30 ezer magyar családot fogunk egybekapcsolni testvéri közösségbe!

Ezt a nagyszerű kilátást akaruk a mostani évfordulón beharangozni!

Gyalloy Domokos.
Petres Kálmán.

Megindult az élet

Az erdélyi magyarság sorsának folyását szemlélők előtt nem közönséges érdekű és becses értékű jelenség, egyes vidékek magyarságának újabb megnyilvánuló érdeklődése. Ez az érdeklődés azt bizonyítja, hogy a magyarság nem ült fel holmi kicsinyes gyanúsításoknak, ravaszkodó ugratásoknak és mindinkább rátér az öntudatos szervezkedés útjára. Az sem kétséges immar, hogy az a szervezkedés csak az Országos Magyar Párt kereteiben mehet végbe sikeresen. Kezdetben lehettek e részben eltérő vélemények. Ma már alig vitatható, hogy minden jó magyarnak a Magyar Pártban van helye, mert a szükséges védekezést csak ebben, illetőleg csak ezzel lehet kifejezni. Ennek megértéséről tanuskodnak a Párt életének legújabb mozzanatai: a szatmári, székelyföldi, nagyváradai és nagyenyedi megmozdulások.

A Királyhágón túli részek két jelentékeny városának, Szatmárnak és Nagyváradnak polgársága jóideig mozdulatlan állapotban volt politikai téren. Ezt érthetővé, sőt menthetővé tette az a körülmény, hogy ez a rész az ugynevezett határzónában esvén, még mindig kivételes rendszabályok hatálya alatt áll. A nagyváradai és szatmári magyarok azonban türelemmel, kitartással és körültekintő ügyességgel leküzdötték a helyzet nehézségeit. Nem nyugodtak addig, míg meg nem találják lehetőségét annak bebizonyítására, hogy ők is magyarok s a romániai magyarság testvéri közösségéből nem akarnak kiszakadni. Kertülék tehát a feltűnéskező zajt, hanem szervezkedtek, mint öntudatos, komoly polgárok és november hava 22-én megtartották szép sikerű alakuló közgyűléseiket.

A szatmári alakuló ülés, csak Szat-

már város területére terjeszkedett ki. A megye lakossága kívül maradt a szervezkedéssel átfogott körön. Ezt érihetővé teszi az a tény, hogy a megye területe az új közigazgatási beosztás köveikeztében ma még nem alakult ki. Annál szebb volt tehát a város állásfoglalása, mert a megye népszerűségét csak részben ölelte át. Azonban a megyei rész lakossága is szépen képviselte magát a város ünnepén, mely éppen ezért nemcsak arányaiban volt megkapó, de egyben örvendetes tanúságot is nyújtott. Város és vidék harmonikus egységben olvadt össze ez ünnepén. Ez az egység azonban nem jelent szervezeti egységet. És talán így van ez jól. A szervezetet ki lehet építeni úgy, hogy legalább járásokonként mindenütt találkozzunk a magyarságnak, mint politikai egységnek jelentkezésével. Még az sem szükséges, hogy járási tagozat területe szükségképpen egybeessen a politikai felosztás szerinti járással és különösen nem, hogy a székelyhelyek azonosak legyenek. Az illető vidék magyarsága által leginkább megközelíthető hely lehet a járási tagozat székhelye, ha nem is mindjárt főszolgabírói székhely. A szervezeti szabályzat ebben a részben megfelelő teret enged a vidéki lakosság elhatározásának. És a központ nem kíván ennek eléje vágni. Szervezkedhetnek tehát azok a részek is, amelyek az új közigazgatási beosztás következtében a közeljövőben elcsatoltatnak az eddigi terület közösségből. És szervezkedjenek is.

A nagyváradai alakuló ülés már magában foglalta Biharmegye magyar lakosságát is. Ott úgy látszik, erősebb a székelyváros központhoz vonzóereje. Ennek hódolt a vidék lakossága, mikor tömegesen vett részt az alakuló köz-

gyűlésen, mely a városra és megegyeségesen alakította meg tiszta Megnyugtató, hogy társadalmi és kezei ellentétét távolról sem jelent. És az egység teljességének a egyuttal annak bizonyítéka, hogy szervezkedést természetes erőket mesterségesen keltett hangulatok létre.

Szatmár és Nagyvárad mellett fehér vármegye magyarsága is szívesen magának a szervezkedésben. enyeden tartotta tisztújító ülését a gyar Párt alsófehérmegyei tagjai. Ez az ülés is szépen, Nagyenyed magyarságának élénk részvéte mellett. Az ülésen elhangzott felszólalások komolyak, tanulságosak, tartalmasak voltak. Hatásuk szemelláthatóan vényesült. Sajnos, hogy a vidéki magyarság nem volt megfelelően képviselve az ülésen. Ez olyan hiány, jövőre mindenesetre segíteni kell az alsófehérmegyei magyarságnak nem könnyű, de éppen ez a társadalmi szervezkedés szükségére. Nagyvárad után következnie kell Gyulafehérvárra, ahol szép számmal vannak derék magyarok és a vidékre ennek a városnak talán még nagyobb hatása lehet mint Nagyenyednek, mert fekvése központi. Jövő évtől kezdve fehérvári megye-székhely lesz a részre gyakorolt vonzó erő. Előreláthatólag növekedni fog az ottani magyarságra háruló erkölcsi feladat, hogy a város kedés terén gócponttá tegye a várost. Hisszük, hogy nemsokára is adhatunk a gyulafehérvári magyarság fejlődéséről.

A Székelyföld sem maradt el a szervezkedés munkájában. Ott ezermű Csik jár elől. Azok a megbízhatatlan előnyök, melyek Csik magyarságának társadalmi és felekezeti életéből folynak, szépen kamatoztatják az erdélyi magyarság igaz ügyét. És mert ez az ügy a szabadságért, a haladás ügye, annak Csikban való erősödése általános állami érdek is megbecsülendő.

Sajnos, hogy erre a megbízható, ha a szomszédos Háromszéken meg kell számítani az államhatalom ezidőig képviselői részéről. A Raucáról, rémuralmat jelent. Ennek az uralkodás előbb-utóbb nevétségessé is kell válnia és a nevétség öli. Egyebek között szolgáljon ez is bátorításul Háromszék magyarságának a Raucáról folytatandó küzdelmében, amennyire delem egyszerűsége és józart helyi erkölcs küzdelme is...

A csiki példa után tehát teljességgel reméljük Háromszék és utána a vidék hely megmozdulását. Értsék meg a megyék székelyjei, hogy úgy kell megtorló intézkedésektől tartaniuk. Ha biznak önmaguk

an, apró hatalmi tulkapások
 nekik. Csak a magyar
 gondolatát ne feledjék egy
 Különösen pedig ne en-
 magukat megosztani foglal-
 rint létrejött érdek-csoportok
 áll az, hogy ezek révén
 tett reális előnyökhöz juthat.

nak. De különben is a politika áldozatokat igényel. Ezt mindnyájunknak meg kell hoznunk, mert csak úgy áldozhatunk nyugodt szívvel az oltárnál. Az oltár tűzénél pedig senki se sütögesse az ő szalonját. Aki ezt teszi vagy nem józan vagy nem becsületes.

Dr Várady Aurél

Beszámoló az unitárius főtanácsai gyűlésekről.

némileg is tanulta Erdély
 tudja, hogy itt népes és hosszú
 üléseken, zsinatokon és vitat-
 eszejeveteleken igazították a
 olgát. Maga a nép is kívánta
 hogy melyik pap forgatja job-
 maga igazságát.

régen volt, most is meg van.
 a protestánsok, hanem a
 s hívek is — amint mult szá-
 megirtuk — legalább egy-
 évben összegyűjűnk férfiakat,
 nyják, vessék meg egyházi és
 olgaikat.

Itt vasárnap láttuk Kolozsvárt
 usok zsongó, zsinatoló nagy-
 melyet megelőzött a katho-
 és a reformátusoké. Ezt a
 az tette igen érdekessé, hogy
 az „urak és a papok” amint
 zokásban vala, hanem a nép
 részt vettek benne. A székely

risnya-nadrág tarkította és élén-
 gyűlések egyforma fekete ab-
 Mert az unitáriusok közeleb-
 nyibe iktatták, hogy a papi és
 tartó községek, ha elég nagy-
 népük van, választhatnak ma-
 képviselőt a Főtanácsba.

az intézkedés csak javára és hasz-
 az egyházi életnek, ha a falusi
 is módot kap, hogy kifejez-
 gondolatát.

Unitáriusok gyűlésének más fontos
 zetes eseménye is volt. Egyik
 mondjuk, hogy újból tisziel-
 a 90 éves főpásztor, Ferencz
 aki hűségesen ült a hosszú
 alatt elnöki székében.

Unitárius gyűléseket jó hosszú
 orus hangulat tartotta megszállva,
 sűrű őszi köd, nemcsak a magas
 let, hanem a mély völgyeket is.

Egyik főoka az iskolák szomorú
 volt. A Képviselő Tanács sok
 ról, meghurcolásról és elkésérítő
 urintézkedésekről volt kénytelen
 kérdni. Az érettségi vizsga fájdal-
 nek sokáig fogja busítani a lelkeket.
 Unitárius tanulóknak felénél több
 alókött.

amí nyugtalanságot okozott, hogy
 zaf helyen (Háromszék) abban az
 en, amelyet az unitáriusok a
 hát telkén építettek volt, — mivel
 állami iskola, — nem engedik
 hogy egyházi éneket tanisanak
 gynekeknek.

Minthogy a Magyar Nép az ilyen panaszokat elég sűrűn felpanaszolja, csak azt említjük meg, hogy az unitárius főtanácsai gyűlésnek egy másik nagy szomorúságot okozott főgondnokának, báró Petrichevich Horváth Kálmánnak lemondása. 33 évig volt diszes székében az igazi nemes és megfontolt gondolkodás, a szerető jóság mintaképe. Lábát benuulás érte s bármennyire marasztottuk, megvált elnöki székétől.

A Főtanács megtalálta az alkalmas férfit dr. Szent-Iványi József kolozs-megyei birtokos személyében, aki máris sok jó szolgálatot tett az iskolák és egyházközségek érdekében. A választás tüntető volt, s a bizalom megnyilatkozása. A Szent-Iványi család közel háromszáz éve szerepel az unitárius egyházban. Adott már püspököt, főgondnokot és számos más vezető tagot is.

A gyűlésnek egyik izgató tárgya volt a tanárok, papok és tanítók nyugdíj-intézetének megalkotása. Nagy tökélet kell összehozni, hogy az előregedett hivatalnokok tisztességes megélhetéssel legyenek ellátva. Nemcsak az érdekelteknek, hanem az egyházközségeknek is hozzá kell járulniok a töke neveléséhez. Ezt a Főtanács tagjai állították s máris igen szép öregségi segélyt tudnak juttatni a kiszolgált papoknak és tanítóknak. Nagyon megnehezíti a helyzetet, hogy a tanítók és a tanárok is az állami (magyar) nyugdíjintézet tagjai voltak, s minthogy a román és a magyar állam között az elszámolás még nem történt meg, a befizetett nagy összegek odavesztek.

A nép terhét neveli az iskolák fenntartása is, mert a román kormány még nem szánta rá magát, hogy megkezdje az iskolák segélyezését. Az unitárius Főtanács tagjai a közelebről tartott tanácskozásokból azt a megnyugtató sejtést merítették, hogy mégis csak bekövetkezik némi javulás.

Nemcsak a nép lelkének, hanem a vezetőkének is igen nagy szüksége volna immár egy kevés nyugodt lecsendesedésre. Építő munkára vágnak az emberek a szűnellen védelmi viaskodás helyett. Szeretnének visszatérni lelkökhöz és építeni hitök várát.

A Főtanács nagyszámu tárgyát elég gyorsan és szép egyetértéssel meg-
 tanácskozta s a tagok meglegedve, a

jövőben bizva és új reménységet táplálva tértek vissza rendes munkakörükbe.

Otthon építették tovább a békekés, egyetértés és boldogság országát, mint igaz testvérek, akiket nem választ el egymástól semmiféle különbség. — Ellenben egyesít a templom és nevel az iskola.

Jelen volt.

KÜLFÖLD

A riff-kabilok elnyerik hősiességük jutalmát. A riff kabilok hosszú idő óta folyó hősiessé szabadságharca úgy látszik mégis kedvezően fog a riffekre nézve befejeződni. Franciaország kormányja békésebb hurokat penget, egyrészt azért, mert a francia nép már torkig van minden háborus kísérlettel s nem akarja fiait tovább is afrikai csataterék áldozataivá odavetni. Másrészt pedig azért, mert Franciaország pénzügyei nagyon ziláltak s a hadi költség viselését aligha bírja sokáig az ország népe. A nemzeti összetartásnak és hősiességeknek ragyogó példája a riffek szabadságharca. Abd el Krim a nagyszerű vezér, aki alacsony sorsból küzdötte fel magát a vezéri méltóságra, büszke lehet eddig elért eredményeire. De az is igaz, hogy a riffek hősiessé, halálrakész elszánt-sága kellett ahhoz, hogy minden támogatás nélkül ilyen hosszú ideig kibírják a jól felfegyverkezett francia seregekkel szemben a harcot s mind ennek tetejébe még kedvező eredménnyel is fejezzék be ezt.

Háboru a petroleum miatt? Törökország újra háborura készül Anglia ellen. A háboru oka a Moszul kérdés. Irtunk már róla, hogy Moszul az ázsiai Törökország egyik tartományában, Mezopotámia legáldottabb és legtermékenyebb vidékén van. Az angolok már régen szeméttettek erre a területre, nemcsak azért, mert dus termékenységi vidék fővárosa, hanem mert Moszul mellett a világ egyik legnagyobb petroleum-vidékét fedezték fel. Angliára nézve pedig ugyszólván életkérdés, hogy mennél több petroleumot és benzint tudjon hadihajói és iparüzemei számára biztosítani. A mai világban az olaj és a petroleum egyike a legfontosabb cikkeknek. Az angolok tehát mindenáron meg akarják szerezni ezt az Isten áldotta területet. Az új életre ébredt török nemzet azonban szívósan és kitartóan ragaszkodik ősi birtokához és ha kell, fegyverrel is szembeáll a világbiro Angliával. Ázsia területén különben is a lehetetlenséggel határos Törökországot megtámadni, mert ezen a vidéken még az angol világbirodalom sem tud dacolni a jól megszervezett s e területet jól ismerő török csapatokkal. Ezenkívül Törökországnak még két hatalmas támasz

áll a rendelkezésére. Az egyik az egész mohamedán világ, a másik Szovjet-Oroszország, amelynek kormánya minden alkalmat megragad, hogy különösen Ázsiában Angliának kellemetlenségeket szerezzen. Most a Népszövetség kezébe van letéve a moszuli kérdés eldöntése. A török kormány azonban minden valószínűség szerint, hogyha kedvezőtlen lesz rájuk nézve a döntés, fegyveresen fog ellentálni. Az angorai kormány bizalommal és teljes energiával kövelelheti magának Moszult, mert az igazságon kívül az erő és a harci siker is az ő oldalán áll.

A törvénytisztelő Franciaország. A francia köztársaságban már ugyszólván hetek óta állandó kormányválság van. Franciaország demokráciájára jellemző, hogy abban a pillanatban, amint egy-egy miniszter vagy az egész kormány nem tud föltétlen többséget biztosítani politikájának, minden további nélkül levonja a konzekvenciát és odább áll. Ott nem kísérlik meg különböző csalfa és erőszakos eszközökkel a kormányok életét meghosszabbítani. A demokrácia és a törvénytisztelőt annyira átment a francia nép köztudatába, hogy nem akad államférfi, aki a közhangulattal szembe merészkedne szállni.

Ezzel a nagymérvű köztudattal és törvénytisztelőt magyarázható csak meg, hogy alig néhány hónap leforgása alatt már a negyedik kormány váltotta fel egymást. Tudnunk kell, hogy a háboru befejezéséig s még jóval azután is az ugynevezett nagy nemzeti blokk kormányzott a köztársaságban. Ennek a blokknak élén *Poincaré* egykori miniszterelnök és *Millerand* volt köztársasági elnök állottak. A francia nép azonban halálosan megunt már a folytonos fegyverkezést s a háborus uszítást és az új képviselőválasztásokon azoknak juttatta a többségi mandátumokat, akik a Németországgal való megegyezést sürgették. S miután *Millerand* köztársasági elnök szembe próbált merészkedni a nép hangulatával, lemondásra kényszerítették. Azóta körülbelül másfél évtized telt el. Herriot vette át a kormány vezetését, csak hogy az ő pénzügyi politikájával sem voltak megelégedve. Utána *Painlevé* következett s mert Franciaország pénzügyeit ő sem tudta kielégítőleg rendezni, neki is távozni kellett. Kormányt kormány követett, míg végül most legújabbán *Briand*, a *Painlevé* kormány külügyminisztere kapott megbízatást kormány alakítására. Ez a megbízatás azt jelenti, hogy a demokratikus és békés irányzat továbbra is fennmarad Franciaországban, mert *Briand* kötötte meg a megegyezést *Locarnóban* a németekkel.

Ime, ahol demokrácia és törvénytisztelőt van, ott jogrend is van. Ott a kormányok nem örökéletűek és ott a miniszterek nem kényurak, hanem a népakarat kifejezői, illetve végrehajtói.

Olaszország és Jugoszlávia között nagyon feszült a helyzet. Az olaszországi fascizmus tudvalevőleg azt követeli, hogy az Adriai tenger mindkét partja olasz uralom alá kerüljön. A békeszerződés azonban Dalmáciát s Fiume egy részét Jugoszláviának juttatták. Viszont Jugoszláviában az ugynevezett Orjunások gyakorolnak kellemetlen befolyást a kormányzatra. S míg egyfelől az olasz fascisták feszítik túl a húr, másrészt az Orjuna szervezet tagjai is folytonos tüntelésekkel a háboru veszedelmét idézik elő. Szomorú és ijesztő példája ez a vakbuzgó sovinizmus következményeinek. Szép a hazafias érzés és becsületére válik minden nép fiainak. De ha tulásba csap át s a népkisebbségek rovására megy, mint példának okáért Olaszországban, ahol a szláv vendeket és a németeket tüzzel vassal el akarják olaszítani, viszont Jugoszláviában is, ahol meg a magyarsággal s más népkisebbségekkel szemben érvényesül a vakbuzgó hazafiság, a végeredmény minden egyes esetben csak háborus veszedelem lehet. Épen úgy, mint ahogy a tulzó egyéni önzés is csak rossz cselekvésekre vezetheti az egyént, azonképen a nemzetek életében is katasztrófát idézhet elő a tulzó fajszeretet. Az olasz kormány teljesen a fascisták befolyása alatt áll. Azt kell cselekednie, amit ezek a tulzó hazafias szervezetek diktálnak. Jugoszláviában szerencsére egyelőre még nem ilyen súlyos a helyzet. A kormány több alkalommal bizonyította, hogy ha kell, kemény kézzel is le tudja törni a tulzókat. Egyelőre azonban a két ország népe halálos elkeseredéssel néz egymással farkasszemet. Ha józan belátás nem kerül hamarosan fölébe a vakbuzgóságnak, könnyen meglehet, hogy a Balkánon és az Adria mentén újra ágyudörgés és fegyverropogás fogja a levegőt megrázkódtatni és ismét meleg embervér áztatja majd a szomszjas földet.



Rheumát. köszvényt, csuzt, hü-
lésből eredő lájdalmas szaggatást
megszüntet a

dr. Biró-féle törvényesen védett

„KASTANIN“

Vadgesztenye kivonat.

Ára 40 Lei.

Mindezekből főraktár:

Dr. Biró gyógyszerár,
Cluj—Kolozsvár.



HIREK

Ingyen naptárt adunk a
tos előfizetőknek! A *Ma
Nép* idei számvetésébe egy
vezményt állítottunk be azo
a javára, akik pontos előfizet
könyítették meg munkánka
segítették elé céljainkat.
azoknak, akik előfizetésüket
december végéig rendezik, a
déli Magyar Naptárt ingyen
juk megküldeni. A naptár e
is gazdag tartalommal, szé
pekkel díszítve jelenik meg. Ké
olvasóink vegyék naptárunk
szívvel és tekintsék annak
zonyítékául, hogy mi minden
megosztunk jóbarátainkkal,
a nagyszámu olvasó tábor
gatása nyújt nekünk. Miko
hozta a helyzet, mi kértünk
gatást, ez év költségtervezet
alakult, hogy mi nyújthatunk
bet annál, mint amennyire
lezve voltunk. Kivánjuk, ho
a kölcsönös áldozatkészség j
is megmaradjon közöttünk.

Kivándorlási botrányok. A sz
egyik vezető politikusa közeleb
képviselőházban tüzetesen ism
azokat a gonoszságokat, amiket
zási vállalatok ügynökei a falu
közt elkövetnek. Valóságos bü
kezetek alakulnak a tudatlan em
megtévesztésére, ügyvédek, r
rangu tisztviselők vesznek rész
egy ember-vásár lebonyolításáb
Legutóbb Bessarábia németnyel
kósainak ezreit csábították el vag
eladása és szülőföldjük odahagy
Mire azonban az ígéretek beval
került volna sor, a gaz hiénák
álltak és az elbolondított nép
nem vándorolhat, sem szülőfö
vissza nem térhet, legfőlebb kold
A szász képviselő leplezéseit
példákkal is igazolni lehetne. M
ban olvastuk a hirt, hogy Kém
lágysági község népe esett áld
a népbolondításnak, onnan is
akarnak az emberek bizonyos rom
Akk meg akarnak ismerkedni a
dorlás szörnyü veszedelmével,
olvassák el a *Kivándorlás örvé*
című kis könyvet. Ezt a könyvet
12 lej) utánvétellel kiadóhivatal
megküldi az érdeklődőknek.

Mikulás. December 6-án van
Miklós püspök névnapja. Nál
szokás, — kivált város helyen
ezen az éjszakán a gyermekeket

gyorsaságra ösztönzi golyóját, amely hatalmas fénysugarakkal tudósítja a Holdba megérkezését. Akinnek kedve és ideje van lesheti, hogy mikor ad jelt a Holdba röpitett golyó.

Szógyentábla a magyarul beszélőknek. Csíkszereda közönségét érthető izgalomban tartja az újonnan kinevezett polgári iskolai igazgató, aki felháborító intézkedéseivel teljesen felkavarja a békés városka nyugalalmát. Mutatóban csak egy pár fenyítő eszközét közöljük, amelyekkel el akarja némitani a derék igazgató mindnyájunk legszentebb jogát: az anyanyelvet. Eltiltotta a gyermekeknek a magyarul beszélést nemcsak a tanteremben hanem a folyósókon is. Ez ellen vétők számára *szógyentáblákat* készíttetett, amelyeket a gyermekeknek nyakukban kellett hordaniok magyar beszédjük miatt. Másik rendelkezése, hogy büntetésből eltiltotta növendékeit vasárnapi istentiszteletüktől. Ideje volna ezeket a gonoszságokat megszüntetni.

Gyilkosság két szál fa miatt. Ozsdola község Hillibi nevű erdejéből Szekrény Vincze osdola legény fát szállított haza. Erdélyes Imre erdőőr megneszelte a dolgot és Kézdisárfalván utolérve Szekrényt, be akarta kísérni a csendőrségre, aki engedelmeskedett volna a felszólításnak, elébb azonban kérte, hogy ökreit hajhassahaza. Az erdőőr erről hallani sem akart, hanem látva, hogy a legény nem engedelmeskedik, rá-sütötte fegyverét, s az alig 28 éves Szekrény Vincze élettelenül esett össze. Ezután a gyilkos erdőőr jelenkezett a csendőrségen, hol őrizetbe vették.

Halálraégette a meggyulladt kender. Kovács Eszter sarmasági lakós egy köteg kendert teregetett szét a tűzhely körül szárítás végett, azután kiment, hogy dolgai után lásson. Közben a kender lobot vetett s a visszatérő Kovács Eszter, látva a veszedelmet, felnyalábolta a lángoló kendert, hogy kidobja az udvarra, de a nagy rohanásban oly szerencsétlenül esett el a küszöbön, hogy a ruhája is tüzet fogott. A segélykiáltásaira berohant hozzátartozói letépték róla a lángoló ruhát, de már addig is olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy bár azonnal beszállították a zilahi kórházba, már nem lehetett rajta segíteni; nagy kínok közben pár óra alatt kiszzenvedett.

Köhögés, rekedtség, hurut ellen legjobb a valódi Réihy féle pemetefü-cukorka. Mindenütt kapható. Mosse-hirdetés.

Megerőltető napi munka után csodásan üdít és frissít a valódi DIANA SÓSBORSZESZ-szel való bedörzsölés.



Az olaszok a múlt héte ünnepeket rendeztek egy gyar hősnak: *Türr István* emlékezetére. *Türr István* ban légiót szervezett vitézekből és segítségére *Garibaldi*nak, az olaszok sághősének. A magyarok nőtt előjártak a zsarnok vlvott harcokban, *Garib* az egész olasz nemzet nag tettel vették körül *Türr* nok katonáit. A hálás ma is él az olaszokban megnyilatkoztatása volt heti ünnepély, amelyre országból küldöttség mába. Képünk *Türr István* rázolja egykori olasz ruhában.

Művelődési mozgalmak.

Kettős ünnep a kislülpösi ref. egyházban. A kislülpösi ref. hívek megérve és méltányolva azokat a kötelességeket, melyekkel az anyaszentegyház iránt tartoznak, rövid pár év alatt nagy áldozattal és kitartással, megértő szeretettel és békével az egyház épületeit kijavították. Az 1920/21 évben, a templomot renoválták 100 ezer L. költséggel; 1923-ban iskolát építettek 80,000 L. el; s 1925-ben tornyot építettek mintegy 300 ezer L. költséggel s az új toronyba áldozatos szívvel új harangot helyeztek 22,300 L. adományval. Torony- és harang szentelés 1925. október 11-én folyt le *Bakk József* radnó-fájai lelkész imádkozásával, az ígét *Széll Jakab* vajdaszentiványi lelkész hirdette, szólva Isten dicsőségéről s az emberek közötti szükséges jóakaratról. Énekelt a szászrégeni magyar polgári dalkör, szépen gyönyörködtetve a hallgatóságot, szentelést *Kiss Lajos* görgényi egyházmegyei esperes végezte meg-elégitve az áhítozó lelkeket. Ezután *Nemes Árpád* helybeli lelkész ismertette a torony és harang előállításának történetét. Istentisztelet után presbiteri konferencia tartott mintegy 130 presbiter jelenlétével. Konferencia kiemelkedő részét *Bakk József* radnó-fájai lelkész előadása képezte az egyház építéséről. Meggyőző hittel és erővel mutatott rá. *Fodor Miklós*, alsóbölkényi lelkész tartott lendületes előadást a

presbiter nevelésről. D. u. 6 ó deittel a helybeli ifjak adták „*Betyár kendője*“ c. hatfelvonásos színművet. Minden szereplő és jól játszta meg szerepét.

Szüreti multság. A zágoni Ipartársulat nagysikerű szüreti multságot rendezett október 25-én. A multságon szüreti jeleneteket játszó szereplők, csöszök és csöszleányok reji énekekkel vonultak a közönség elé. Tizenkét pár csösz bemutatott magyar táncokat, amelyeket a közönség kivánságára többször meg kellett tenni. A multság nagyon szép nyújtott a zágoni Ipartársulat közszelleméről.

Vallásos délután Hidvégen. 15-én délután jól sikerült és lelkes ünnepséget rendezett a hidvégeni Szent István templomban a Szent István nap alkalmából. A multság után *Lőrinczy Árpád* elnök tartott magas és lebilincselő beszédet a magyar nemzet sorsáról. Kedvesen szavaltak *Iren, David János, Halász Iren, Iren és Bernád Ilona*. Egy méltóságos és odaadó szorgalmáért. A belső szonny, aki nagyon szép orgonát működtet közre, továbbá *Cs. Mária* tanítónőt illeti meg.

ZÖLGAZDASÁG.

Foszfát fontosságáról.

okban az egyik székely leány írta: „azért állottunk be a vázolatba, mert a föld nem lehet, hogy abból megélhesz az élet drágul, az igények nő a terhek szaporodnak, azért élhet meg a gazda, ha jövedelmis szaporítja. A jövedelem szának egyik módja a nemesített melése, amely hat mázsa helynyolc mázsát terem kat. holdanként módja a jövedelem szaporításra a föld termőképességét. A föld termő erejének fontos szempontjából fontos szerepe műtrágyák alkalmazásának. Ha a legmagasabb buzatermést elérni, akkor nem elég a földistállótrágyával ellátni, hanem műtrágyákat is kell alkalmazni, mert az istállótrágya nem pótolja minden anyagait, amelyeket a termelés által beöle kivontunk. Eszen azok az anyagok, amelyeket a termelés által a földből kivonunk, azokat piacra vittünk, azoknak a fölből utóbb megérzi a termőképességük, amikor a földet megműveljük bizonyos anyagoktól fosztrjuk a földünket, amik neki nem térül meg. Amit a háztartásunkban elhasználtunk és ami a gazdaságunkban megmaradt, az csak visszakerül a talajba, a földbe, a háztól, annak hiánya jövedelmé válik.

termeléssel a földből fosztrt ki. A fosztr a növényeknek fontos és nélkülözhetetlen tápláló anyag. A növényeknek a magképzéshez a fosztr és amikor a magot elszedjük, ezzel kivisszük a gazdaságunkba a fosztr egy részét. Amit a gazdaságunkban feltakarmanyozunk, az a földbe visszapotolódik a talajba, amit eladtunk, az többé nem marad a gazdaságunknak. Ezért válik fontos, hogy okszerű és helyes művelés mellett mesterségesen pótljuk a fosztrt. De nemcsak a fosztr eladása által szegényeskedünk fosztrban, hanem a tejtermékek eladása által is, mert az állatoknak is szüksége van életben tartáshoz fosztrra, az állat teste és termékei is fosztrt tartalmaznak. Mind az ilyen esetekben fosztr műtrágyával kell a talaj

elszegényedésén segitenünk, vagyis helyre kell billentenünk a talaj tagláló anyagtartalmának az egyensúlyát. Nálunk a legjobban tartott talajok is szegények fosztrban s ez magyarázza meg azt az általános tapasztalatot, hogy fosztr műtrágyával még a legjobb talajokban is kitünő eredmény térnek el, vagyis a fosztr-műtrágya kiszórása még a legjobb földeken is kilifeti magát.

A fosztr műtrágyának legnevezetesebb formája a *szuperfoszfát*. Ezt a műtrágyát kell a buza vetése előtt a földön szétszórni, hogy a talaj finom részecskéivel jól összekeveredjék. A szuperfoszfát alkalmazása által a buza termését holdanként 300—400 kilóval is fokozhatjuk. A szuperfoszfát vásárlása tehát nagyon is kilifeti magát.

Miután a szuperfoszfát csak lassan oldódik és a gyökerek azt csak nehezen vehetik föl, azért még a buza vetése előtt kell azt a talajba belekeverni, hogy legyen ideje a földrészecskéekkel jól összekeverődni és feloldódni. Nemcsak az ősziak alá, hanem még a tavaszi kalászosok alá is célszerű a szuperfoszfátot még *összel* kiszórni, a tavasziak alá a tél folyamán is szórhatjuk ki a szuperfoszfátot. Kat. holdanként 150—200 kg. szuperfoszfátot szokás a földnek juttatni. Szuperfoszfátot most már könnyű beszerezni, mert ezt most raktáron tartja Déri Árpád magkereskedő Kolozsváron, akitől bármilyen mennyiséget lehet hoztatni.

Dr. Péter Béla.

Felhívás a kolozsmegyei falvak magyar gazdakörzeihez és kisgazdáihoz. A kolozsvári mezőgazdasági kamara tervbe vette, hogy az idei tél folyamán a falvakon gazdasági előadásokat rendez. Felkérjük ezért a kolozsmegyei magyar gazdaköröket és földműves osztályt, hogy amennyiben maganyelvű gazdasági előadásokat óhajtanának rendezni a kamara támogatásával, jelentsék be az Erdélyi Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál Cluj, Str. Andrei Mureșan 10. Amennyiben a kamara terve sikerül az Erdélyi Gazdasági Egyesület összeállítja kívánatra más vármegyék részére is az előadás-sorozatokat programját.

Jubiláló Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület. Mult hó 29-én Nagyszébenben ünnepies formák között ment végbe az Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület fennállásának 80 éves jubileuma. Az ünnepségeken részt vettek a többi gazdasági egyesületek kiküldöttei is és jókívánataikat fejezték ki az érdemes egyesület további működéséhez.

Gabona árak.

Brassó. Buza 850—950; rozs 600—680, sörárpa 600—620, takarmányárpa 500—560, zab 500—520, lencse 1500—1600, szemes tengeri 480—500, bab 650—720, burgonya 150—180, széna laza 260—300, szalma laza 130—160 leu mázsánként.

Székeljudvarhely. Buza 120—135, rozs, 105—110, árpa 86—90, zab 38—45, tengeri 75—84, burgonya 22—27, paszuly 100—120 leu véskánként.

Állatarak.

Brassó. Export ökör 23—24, sertés 36—38 leu kg.-ként élősúlyban, igaz ökör darabja 7000—10000, ló darabja 3000—10000, luxusló drb 14—20000 leu.

Kolozsvár. Kövér marha 18—30 leu. Vágóökör 17, növendékmarha 17, szopóborju 20, vágótehén 15, fejőstehén 20, bivaly 12 lejtől kezdve kilógramonként élősúlyban.

SZÖVETKEZET.

Neveljünk hitelszövetkezeti hőnyelöket!

Nap-nap után hallunk hírt hitelszövetkezeteknek a fellendüléséről és arról a munkáról, amit ezen szövetkezetek feladatszerien betöltenek. Minden ilyen alkalomkor olvassuk, hogy az eredmény ez s ez a vezetőférfi tevékenységének a szülötteje. Tehát nem alapr nélküli az a gondolatunk, hogy a hitelszövetkezetek sorsa bizonyos vezetőférfiak személyéhez van köve s talán tölük is függ. Elvitathatatlan, hogy mindenkin jobb szövetkezetnek van egy olyan „lelke”, akinek érdeméül tudhatjuk be az elért eredményeket. Az igazgatóság odavalósága, munkája és jóakarata természetesen szükséges és nélkülözhetetlen, de ha nincs valaki, aki e jóakaratot valóban végre is tudja hajtani és az esetleg különféle felfogásokat az ügy érdekében összegezze s eredménnyé fejlessze, úgy rendszeren a vezetés körül annyi hiba merül fel, hogy az igazgatóság legjobb akarata is meddő marad.

Az igazi szövetkezeti vezető ember bárhol is, — ha alkalmá adatik — annak mutatkozik. Ezért lehet mondani, hogy nem azért van szép szövetkezeti élet a faluban, mert épen ott van, hanem mert eltalált vezetői vannak. Ha e jó vezető valamilyen okból a kitünő szövetkezeti faluból olyan faluba távozik, ahol a szövetkezeti élet stagnál és a szövet-

onffy István

gázi gépgyár, vas- és rézöntödé Kolozsvár, Str. Avram Jancu (volt) 60. szám. — Telefon: 85.

Több mint 50 éve fennáll: készlt és raktáron tart földmívelési eszközöket: különböző fajtájú ekéket, taligákat, vasboronákat, szelelő rostát, kukorica morzsolókat, répa és zecs-kavágó gépeket, teljes malom és olajgyárt berendezéseket és azok alkatrészeit, különböző közlömli tengelyeket, gyűrűs kenésű csapágyakat, sziljkereket és 5 HP benzlnmotorokat. Javít szakszerűen garancia mellett gőz, benzln, szlvőgáz és nyersolajmotorokat. Önt vasból és rézből mindenféle géprészeket és más öntvényeket ócska mlata után vagy rajz szerlat, **Megkeresésre költségvetéssel díjtalanul szolgál.**

kezeteknek csak az életről keretel vannak meg, úgy egészen biztos, hogy egy pár éven belül a „rossz” faluban is, megindult, reménybízató szövetkezeti élet kezd kifejlődni. Szövetkezetei fellendülnek s a nép bizalmatlansága megszűnik. Ellenkező esetben azonban, ha a jó szövetkezeti vezető a jó szövetkezeti faluból eltávozik és nincsen aki helyébe lépjen odaváló felkészültséggel, gyakran tapasztaljuk, hogy hihetetlen rövid idő alatt züllésnek indul az eddig gyönyörűen dolgozó szövetkezet.

A hitelszövetkezetnél a legfontosabb feltétel a propagandakész ügyvezető mellett a jó könyvelő. A könyvelő személye a hitelszövetkezet sorsára minden esetben döntő hatással van. Ha ő rendes, pontos és az ügy érdekében törekvő, úgy a szövetkezet — bárhol legyen is — fejlődésnek kell induljon. Tagadom, hogy a falu népe ne lenne annyira értelmes, hogy a komoly, valóban végzett, nemcsak hirdett munkára fel ne figyeljen! A maga is dolgozó ember a munkát megbecsüli s egy-két jól gondolkodó ember (hál' Istennek, ilyen még mindenütt akad) segítségével meg van törve a jég, s újra indul az élet a szövetkezetben. Tehát itt van a jó hitelszövetkezeti könyvelő végtelenul fontos szerepe. De itt van a baj is! Rendesen e szerepet csak egy ember tudja betölteni s ha ez meghal, vagy eltávozik, azonnal beáll a visszaesés s az eddigi jó szövetkezeti község ebből a szempontból lecsuszása. Tudok eseteket pl. a jó forgalmu, szép hitelszövetkezetnek meghalt hirtelen a könyvelője, s egy évre rá, mert *nem volt ki örökébe lépjen*, a felszámolás iránt kellett intézkedni! Egy másik hitelszövetkezet híres volt rendes és eredményes vezetéséről mígnen vezetője, ki pap volt, eltávozott a községből. Egy év alatt amint a következő központi vizsgálatnál kitudt az eltávozott könyvelője volt pénztárkönyvükben az utolsó bejegyzés! Egyáltalában semmi de semmi nem történt azóta a szövetkezet életében, semmi követelést be nem fizettek, semmi kifizetést (még adót sem) nem eszközöltek. Mintha lavina temette volna el őket.

Az hiszem, ezek után tisztán kiviláglik e rossz tünetnek az oka, mely mindig az, hogy a gyakorlott könyvelő helyét, ha ez eltávozik, nincsen kivel pótolni. Nem azért nincsen, mert nem volna arravaló ember a faluban, hanem

azért, mert nem ért a dolgokhoz senki s épen ezért ördögös dolognak gondolván a könyvelői munkát, nem mer senki hozzáfogni. Ezen a bajon segíteni kell és pedig úgy, hogy egy két értelmes fiatal embert be kell vonni mint segédkönyvelőt a munkába, ugyanígy, hogy később élvezettel végzik a könyvelést. Ha aztán a könyvelő eltávozna a faluból — legtöbbször pap és tanító, kiknél a lakóhely változás gyakori — van aki kedvvel, jóakarattal és megfelelő tudással álljon az addig taposott útra! Az utánpótlás törvényének kell itt is érvényesülnie. Az igazgatóság saját felelősségével nem volna tisztában, ha erről nem tartaná szükségesnek gondoskodni. Igazán kívánatos volna, ha minden hitelszövetkezet igazgatósága ezen dolgot komolyan megfontolná és már ez évben eszerint intézkedne!

Elekes Béla.

IPARI ROVAT

Emeljünk kalapot a brassói cipészek előtt! Követésre méltó példát mutat a brassói cipézmesterek társulata arra, hogy hogyan kell minden oldalról veszélyeztetett kulturánkért áldozatot hozni. Derék iparos testvéreink társulati könyvtár létesítését határozták el. Leikes hangu felhívást bocsátottak ki ez alkalomból, amely az ország iparostársadalmát könyvadományozásokra kéri fel, a felhívás többek közt ezeket mondja: Ma már nem elég az életharcban az, hogy csak azzal a tudással küzdjünk végig az életet, melyet ifju korunkban szereztünk. Tanulnunk kell folyton, állandóan. Művelni kell lelkünket, gyarapítani tudásunkat, lépést kell tartanunk a kultúrával, mert ha ezt elhanyagoljuk, visszamaradt, homályos ismeretű és nagyon egyoldalú iparosok leszünk. A könyvek azok, melyekből mint bányákból kimeríthetjük azokat a szükséges ismereteket, melyeknek el-sajátítása fiatalabb korban nem történhetett meg, mert sem idő, sem alkalom és valljuk meg őszintén, sem ösztönzés nem adatott meg számunkra. A mai modern cipésziparost úgy rajzolatnánk meg a legáltalában, hogy a munkaasztala mellett ülve, egyik kezében a kalapács van, a másikban a könyv. Ma, — kell a könyv az emberi

léleknek, mint a testnek a levegő, a könyv a léleknek táplálója. Bár számos követője akadna ennek a mes elhatározásnak!

A hirdetésről. Ha valaki eladni venni szándékszik, vagy egyéb közzévalója van a nyilvánosság számára, amelyik lapban feladja hirdetését szer és mint aki dolgát jól végzi várja az eredményt, mely a legtöbb esetben semmi. Erre vonatkozólag dekesen nyilatkozik az erfurti kerületi kamara titkára. „Legalább hármas kell feladni a hirdetést. Mert első csak átsiklik az olvasó szeme felett, második már megjegyzi magának, harmadszor el is olvassa, de még gondol rája, negyedszer már gondolkodik rajta, az ötödszöri megjelenés már beszél az asszonnyal, a hatodik meg akarja próbálni s végül a hetediknél már vásárol.”

Minden év első hónapjában benyújtani az adóvallomások pénzügyminiszterium rendeletét az összes pénzügyigazgatóságok, amelyben utasításokat ad a jövő adóvallomások benyújtására vonatlag. Utasítja a pénzügyigazgatóságok, hogy az adóhivataloknak idejében csássa rendelkezésre a megfelelő klarációkat, amelyeket az adózók január 1-től január 30-ig állítanak. 1926 január 30-án tul az adóhivatalok adóvallomást nem fogadhatnak az ezen rendelet ellen vétők adóadókivétel bizottságok hivatalból megállapítani. Az adókivétel bizottságok 1926 február 15-én kezdik meg működésüket.

Nem veszik el a régi állampéket. Nehány román iparosnak szemében azok a gépek, melyek az idején a magyar állam iparfejlesztésén bizonyos kötelet mellett kiosztott. Ezek a gépek az illetők tulajdonaiba mentek át, hogy majdnem valamennyi iparos get tett a vállalt kötelezettségének előbb említett iparosok mindentelvetek, hogy magyar iparostársadalmat ezeket a megélhetést jelentő gépeket elkoboztassák, ámde nem értik, amennyiben a semmitőszék kizárja, hogy ezek a gépek az iparosoktól vehetők el, legfőljebb kötelezettség betartására lennének kényszerítve.

Drágul a vonat. 1926. évi elsőjével úgy a személy, mint a

„ZEUS”

Cím: Cluj—Kolozsvár, Str. Regina Maria (volt Deák Ferenc-utca)

Erdély legnagyobb férfi- és női szövet gyári levaló

Raktáron tart nagy választékban gyári áron minden

bel- és külföldi elsőrangú szövet és bélésár

Regina Maria (volt Deák Ferenc-utca)

an új díjszabás lép életbe,
eddigivel szemben 30 százalé-
al az összes díjteleket.

Ipari árak.

Áruk: Terpentin 60—70, bór-
söntenyv 50, gyanta 32—35,
—70, ultramarin 40—50, réz-
szalic 7, olaj 55, marószóda
szóda 330 lej különként.

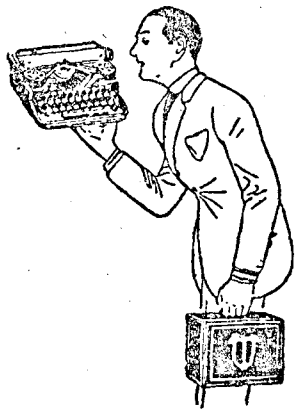
Árak. Erdélyi hasábfá 7900—
ononként. Elsőrendű tűzifa
1250—1350. Tűzifa mázsa-
hozhozva 90—95 lej.

Élék. Kávé 114—128—175
nőség szerint. Rizs japán 30,
Raugoon 23'50. Tea 175—
76—78, mák 50—52, füge
115, datolya 40—42, édes
45, kömény 40—48, vanília
szűszeg 167—175, mazzola
ya 62 lej. Nagybanl árak,
15—20% kiskereskedői ha-

Kaluta jegyzések.

Clujvári, 1925. november 28.-án	
—	= 218—219 L.
berling	= 1064—1066 "
frank	= 42'30—4240 "
frank	= 8'40—8'50 "
márka	= 51'—
—	= 8'90—8'95 "
korona	= 6'48—6'52 "
—	= 3'95—4'— "
schilling	= 30'80—31 "
magyar korona	= 1'— "

A kis DERWOOD írógép 3½ kg.



pectust szívesen küld:
„HERMES“ IRODA
Str. Radu (Bocskay-u.) 4. sz.
DERWOOD
sokszorosító- és számoló-
gyári képviselete.
Hermes Cluj, — Telefon: 11—01.

MULATTATÓ

Vén diák köszönt vén diákok...

Petres Kálmánnak.

Büszke palotába
Költözött azóta,
Lakás-e, raktár-e,
A jó Isten tudja,
Hogy mi lett az *ócska*.

Rozzant falépcsőin
Csendesült a járás,
Szobák nem zajognak,
Udvara se lármás.

Örök szilencium
Ringatja most csendjét,
(... a szomszéd almáit
Azóta se csenték.)

Nem hív több tornára
Nagy nyújtó s a korlát,
Tüzelőre talán
Rég... rég szerte hordták.

... A régi tanterem
Ha benépesülne,
Deres fővel ki-ki
A helyére ülne —

Akkor öreg diák! —
Megkeresnéd polcán
A zsoltáros könyvet.
S hangtalan imára
Csordulna a könnyed ...

A Te magvetésed
Most is lőt-fut, fárad,
S én régi imaszót:
Reménykedő lelket
Cipelek utánad ...

Mael Ferenc.

Humanizmusz.

Hogy mi a humanizmusz? Irhattam volna bizony magyarul is így: ember-szeretet, embermegbecsülés, mert ezt jelenti. Szeretni és becsülni az embert, mert ember és mindig és minden körülmények között úgy bánni vele, mint emberrel illik, ez ennek a szónak igazi jelentése.

De hogy azután van még ennek a szónak bizonyos mellékize is, kilünik az

alábbi történetből, melyet Széchenyi mesélt el egykor Kemény Zsigmondnak, élet-írójának s melynek hőse Wesselényi Miklós.

— Egyik barátunknál voltunk, — mesélte Széchenyi, — és az időt többnyire vadászattal töltöttük. Egyszer megerkezik Wesselényi, kit rég vártunk. Társalgás közt előfordul a közelebb tartott nagy hajtóvadászat, mely igen jól ütött ki s a vendégeket annyira mulattatta, hogy a beszélgetésben gyakran tértem reá vissza.

Az élénk körben egyedül Wesselényi volt komor és elégtelken. Ugy látszott, sérelmei voltak, melyek felé kívántuk figyelmünket terelni. De az idő minden különös nyilatkozatok nélkül telt el.

Alkonyodni kezdett. A vendégek részint elutaztak, részint szétmentek s csak néhányan ültünk a kandalló körül.

Néhány hasábot vetettem a tüzre és egy új hajtóvadászat megrendezéséről tettem említést.

Wesselényi felém mozdítja karszékét.

— Kedves barátom, — dörmögéleggé nem kedves hangon, — én úgy hiszem, az embert eszköznek tekinteni, az embert kutya-kötelességekre szorítani s a személyben az emberi méltóságot megsérteni csak azért, hogy időnket vígan fölt-hessük, nem hozzánk, nem hazafiakhoz illő szerep.

Wesselényi ezen beszédére hátamat kényelmesen a kandalló elébe fordítva, megállék és vártam, micsoda fog következni. Ő pedig a rabszolgakereskedést, a jobbágyságot, a lovagor embertelenségét, a törökök embervásárait, a négerkínzást és a hajtóvadászatot egy kalap alá foglalva, csipős keserűséggel előnkbe táalta.

Én ugyan addig a szerencsétlen hajtóvadászatot nem igen boncolgattam se a műveltség, se különösen a rabszolga-kereskedés szempontjából, de a tapasztalás után indulva azt láttam, hogy minden ilyen alkalomra megjelen egy csoport gyerek és suhanc, aztán morog, zajt üt, kiabál, jól eszik, jól iszik és oly vidáman megy haza, mintha kénye és kedve szerint kimulatna volna magát. Miután azonban Wesselényi fölvilágosított, hogy a hajtóvadászat kegyetlenség, sőt valóságos merénylet az emberi méltóság ellen, lelkesülten felkiáltottam: le a hajtóvadászattal! *Éljen a humanizmusz!*

A kandalló körüli társaság, bár némi meglepetéssel, követé példámat s még akkor este elhatároztuk, hogy mi a rabszolgaság iszonyu maradványát jószágainkon rögtön megszüntetjük.

Másnap reggel a szokott időben várjuk Wesselényit; de nem jön ki szobájából. Fölkerestem őt.

Kipirultan, nagyokat fujva s félig öltözötten találtam.

— Mi történt? — kérdém döbbenve.

...roljon a **PARISIEN-áruházban Cluj-Kolozsvár**

Regis Ferdinand 12. szám alatt, hol minden árucikket a legolcsóbban szereshet be.

— Képzeld, kedves barátom, az én semmirekelő vadászom tovább állott.

— Hogyan? tudakolám, — hiszen szerény és jó magaviseletű ifjunak látszék.

— Mamlasz, hiült száju volt, fehér mellényeimet mind Zsibón felejtette.

— S most utánuk nyargalt? — kérdezem.

— Kinyargalt a világba.

— De miért? — sürgetém.

— Egy pofot adtam neki, — válaszolta Wesselényi még mindig ingerülten.

Erre én csak azt mondtam: állítsuk vissza a hajtóvadászatot, azzal kevesebbet vétünk a humanizmus ellen, mint azzal, hogy könnyűszerrel megpofozzuk alárendeltjeinket . . .

Régi emlékek és új áldozatok.

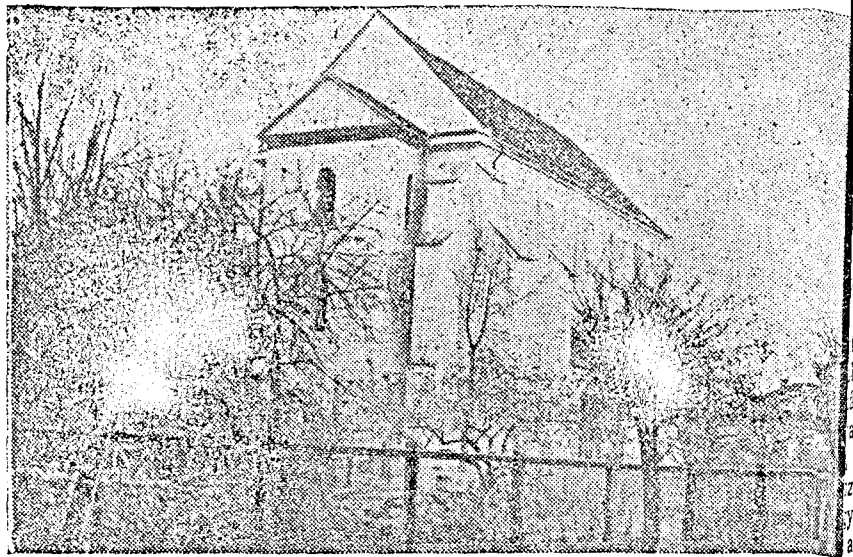
A régi Zaránd megye székhelyén Kőrösbányán november 15-én hatalmas néplélek megmozdulás történt. Az egész helység népe nemzeti s faji különbség nélkül örömmel veit részt az ünnepségeken, melyeket a kath. templom renoválása alkalmából rendeztek.

A kőrösbányaiak szeretetüket, ragaszkodásukat mutatták ki az ott levő Ferenc-rendi kolostorral szemben.

Régi lapok régi dolgokat mesélnek a kolostorról. Világító torony volt ez a nehéz idők szomorú éjszakájában, erős vár a viszontagságokkal szemben, az istenszeretettel s vallásosságnak tüzhelye, honnan mindig jótékony meleg áradt ki a társadalom minden rétegére, temploma valóságos menedékhely az üldözött s hajótörött, beteg lelkek számára.

A kolostor s templom eredete a homályba vész. Az építkezési mód 1400 körüli éveket sejteti, talán Hunyadi János ismert bőkezűsége a zarándiak hűségét akarta megjutalmazni ez isteni falanx felemelésével. Hej, mennyi zivatart látott három századon át ez a kőkemény épület! Ha a kövek kiáltani, a falak mesélni kezdenének, mennyi gonosztságot, háborút, ellenségeskedést beszélnének! Elmondanátok: milyen az ember! A hitujítás idején gazdát cserél az Isten háza, helvét hitvallásuk uralkodnak benne, de már 1728-ban visszakerül a katolikusok kezébe. 1766-ban P. Fehérváry Ágoston elindul alamizsnát: követ koldulni, végig járja Csanád, Várad, Erdély egyházmegyéket, munkája gyümölcse: a megrenovált épületet már augusztus 24-én megáldhatják. A bulgár s román provincia szerzetesei kétszeres erővel kezdik meg a megújított Isten házában a lelkek renoválását.

1784-ben léeg a kolostor s templom. Most már nehezebben megy a felépítés. Sok irányban van a nép igénybe véve, mégis P. Szabó Názár hősies bátorsággal nekiindul vándorolni, kopogtat Szepessy Ignác erdélyi püspöknél (1821) s Rudna Sándor esztergomi érsek-kardinális ajta-



A kőrösbányai kolostor-templom.

ján (1822) s hamarosan összekerül a szükséges 5487 rénesforint, mellyel teljes javítást sikerült véghezvinniök.

1848-ban megint tűz martaléka lesz a ferenc-rendiek jámbor hajléka. 1854-ben romjaitól megújul. Közben kisebb-nagyobb javítások történnek még. Azonban a nagy idők vasfoga megőrli a vastag toronyfalakat, kifárad az égre felmutató ujj, megráncosodik, aláhull. 1924. február 6-ára virradóra a templom torony rettenetes robajjal lezuhan, becsukódik a menedékhely, nincs várerőd, kihül a tüzhely, elsötétül a világító torony.

A szegény kőrösbányaiak sirva veszik körül a romokat s intésnek veszik a hangokat. Elhatározzák, hogy tenni kell itt! Nehéz időben bástyát építeni merész vállalkozás. Nem olyan gyáva lélek P. Kristó Xavér, a kolostor derék parancsnoka, hogy megrettenjen, tudja a történelmet, megindul elődei nyomán. Az erdélyi rendtartomány segítségével s a nép filléreiből felemeli ha nem is egészen, de az erődöt rendbehozza, mert a várnak bástyája kell hogy legyen!

P. Réthy Apollinár.

Falusi életkép.

— Hova. Pista, hova?

— Az iskolába.

— Az iskolába? Mit keresel te az iskolában? Régen kinőttél te már az iskola padjából!

Pistán ez a pirongatás sem fog s annyira „szégyentelen,” hogy dőlceg büszkeséggel azért is az iskolába tér be, nem pedig a korcsmába, ahonnan vad üvöltés „éneklés” hangzik ki az utcára.

— Te Pista — állítja meg a kapuban Andris, szép szóra fogván a dolgot — mégis csak bemegy? Gyere a fogadóba, ott a legénység, nálad nélkül hiányos a jókedv.

— Már hiába pajtás — felel komolyan Pista — csak nem veled, énekpróbánk van a dal — Dalárda! — Ne-te ne! — az utolsó szóba kapaszkodva a száraz torokkal énekelni! Még pár liter bort adnának toroktalán én is kötelnék állanék — csak nem bolondultam meg. énekelni! . . .

— No, Isten áldjon — ki Pista.

De András megfogja:

— Bár csak egy pohár bort visszajöhetsz — tudod — a kedvéért — meg aztán vasárnap! Még talán én is veled jövök — Jöhetsz, ha akarsz most is a hazug csábítószókra okosantsőt legjobban tennéd, ha most felhagynál a korcsmázással.

Ilyen kellemetlen igazságok meg szabadul Pista a társától, nélkül faképnél hagyja a derék megy a maga útján — a kolostor János, a javakorban levő gazdát iskola felé tart. Nosza ennek a kapuban ügyelgő emberek a megrovás:

— Na, nézzétek ezt a vértörög ember létére jár az iskola!

— Csak nem . . .

— De igen, — én is — iskolába „járni”, tanulni későn. Szerencséje van Jánosnak, hogy ennyiben marad a derék épületelesebb, derék jelenség figyelmet.

Erősen összefogózkodva a legény halad keresztibefogva a korcsma felé.

— Nézzétek csak a fiamat! meg a János gunyolója, — cegen lépked a sor közepén hangja mennyire kiválik a többi — talán a szomszéd falu hallatszlik.

... torkaszakadtából ordít, a
... kedten kapaszkodnak utána.
... ad dalárda" betér az ördög
... a korcsmába.

... elcsendesedik, csak a fák
... zók lármája zavarja néha a

... ből jóleső kedves dallamok
... ki és simogatják körül lel-

... a kultura csendes templo-
... nyik a nemes munka. A dal
... main emelkednek a szívek,
... k a lelkék...

... sokáig elhallgatom... El-
... zom...

... y, így édes magyar testvérem,
... amely a magasba visz, amely

... emberré teszi.

... t, lelket nemesítő vasárnapi
... egyik fajtája az édes magyar
... y apáinkról maradt s amelyet

... szítán kell unokáink lelkébe
... munkátadnunk kedves örökség-

... szabad azt a korcsma ocsmány
... péve lealacsonyítanuk. Rekedt

... tozás tárgyává tennünk.

... k meg e drága kincset,
... benne él egész fajtánk lelke,

... bánatával, kitörő jókedvével.

... náljuk azt a pár kis percet,
... dalárdában eltöltünk. Az ott

... nem szórakozás bőven
... a vélt „veszteségért.“

... gondolkozom álmodom ma-
... mikor velőtrázó ordítást hallok

... a felől.

... k szaladnak, asszonyok visi-

... történt.

... s idő múlva egy csoportot
... dör kíséret mellett az utcán

... ladni. A nem rég éneklők
... lók. Most is össze vannak

... de nem úgy, mint az előbb —
... elég vastag kötélt tartja össze-

... t. A daliás, a „délceg“ „rajkó“
... nki, neki lényes, előkelőbb

... an kezén: bilincs, lánc...

... büszke lehet most rá az

... káraegy szomorú csoport síró
... kal jön ki a korcsmából. Sár-

... bűzhéren, fehérlepedőben ott
... andris, a falu duhaj legénye.

... nincs nagy baj — egy kicsit
... megszűrkálták. Inkább a vér-

... okozza a félelmetes szint. —
... az orvos a sápliozókat.

... most jönnek ki az iskolából a
... atosok. Meglátják a két cso-

... morodnak, majd borzongva
... érdezősködnek.

A borzadály fut végig a komoly
csoporton.

A Bognár Pisia csak magában gon-
dolja:

— Lám, lám Andris, mégis csak
jobb lett volna velem jönnöd, a „gyü-
lölt“ iskolába...

Szeretett magyar népem, nem a
korcsma, a duhaj élet a te igaz utad,
amely lezülleszt, vagyonilag, testileg,
lelkileg koldussá tesz. Oh nem!

Nem szabad ez útra lépned, vagy
ha szerencsétlen álbarátok reá viitek
vissza, vissza onnan.

A csendes művelődés, olvasgatás, da-
lolás testi-lelki jólétet előmozdító kelle-
mes tanulságos szórakozás az út, amely
előre visz, amely neked, unokáidnak
biztos, boldog jövőt teremt.

Ez a boldog életbe, a másik a
halálba, a pusztulásba visz.

Simon Sándor.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Mindenkinek!

a) Naptárt ne tessék sűrgetni, december 1-től kezaodőleg minden kérés nélkül és díj-talanul megkezdjük a kiküldést azok részére, akik előfizetésükkel 1925 dec. 31-ig rendben vannak. A naptár expedició dec. 1-től dec. 31-ig tart, ebben az időközben minden ille-teskes előfizetőnk kézhez kapja naptárát.

b) Ne feledkezzenek meg előfizetőink és olvasóink az előző számban hirdetett 2500, 2000 és 500 L-es jutalmakról. A 2500 és 500 Leus jutalom sorsolását úgy ejtjük meg, hogy a nyerők a pénzt a karácsonyi ünnepekre megkaphassák, hasonlóan szeretnők a 2000 Leus jutalommal is, ha addig a 7000-edik új előfizető beérkezik.

c) December 1-én törzskönyveinkben megkezdjük azon előfizetők folytatólagos törle-sét, akik 1922, 1923 vagy 1924-re is bátrá-lékban vannak, s bátrálekukat többszöri figyelmeztetésünk ellenére nem rendezték. Legközelebbi számunkban már közölni is fogjuk az addig törültek jegyzékét. A tör-lés december 31-ig befejeződik, s így az ilyen előfizetők közül az újévben már egy sem fog lapot kapni.

d) Apróhirdetéseink tarifája: Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 L. Legkisebb hirdetés 40 L. Állást keresők részére 20 szóig 40 L. Előfizetőinknek minden szó 3, vasta-gabb betűvel 6 L.

Pf. és B. S. Mezőpatri, V. B. Érkökölkut, K. J. Nyárádszentmárton, N. P. J. és Id. D. J. Marosszentkirály, K. K. A. Tasnád, Sz. L., A. F. és V. L. Torja, K. Zs., B. S. és B. I. Bar-rót, Ifj. K. M. Szilágyiőkeresztur. M. Gy.. K.

E., K. P., K. F., B. L. J., N. P. Belényesüljak, S. S. Margitta, K. K. és J. I. Szilágyiőkeresztur. D. J. és Zs. L. Déva. P. I. és Cs. M. Hosszúfalva. M. J. Istensegeits. Sz. K. és B. J. Héjjasfalva, T. A. és Ifj. Sz. D. J. Datk, D. A. és Gy. M. Tusnád-község, F. M. Nyárad-szentanna, K. D. és P. L. Mádéfalva, V. I., P. J. és G. B. Ozsdola, B. L., Gy. G., Ifj. N. E. és N. B. Kiskolcs, B. S. Abásfalva, H. D. Atyha, Cs. J. Székelyudvarhely, M. L. és M. D. Bögz, Hítelszövetkezet Etéd, Sz. P. és Sz. J. Kükülpócsfalva, M. K., K. I. M.-é. K. I., H. I., K. J., I. A. B., B. J., K. J. és Sz. D. J. Gálfalva, I. L. és F. A. Szövérd, G. L. és L. S. Halmágy, Sz. Á. és Sz. B. Bita, O. P. Oltzakadát, Sz. M., K. J., Sz. F. és N. A. F. Katona, Gy. F. és L. M. Lupény, N. G. Margitta, P. Z. Homoród I., A. J. Homoród I. A. Gy. és A. M. Medeser, F. G. és L. L. Petrozsény, B. J., D. F. J. B. M., P. J. és P. M. Varsolc, J. G. és J. M. Nyujtód, Ifj. Sz. Gy., G. K. és B. L. Nagykároly, B. P. Ifj. T. A., Id. E. A., E. D. U. I., Z. J., B. B. B., M. I. Erdőhegy.

lit felsoroltak az új előfizetőkért, lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket, bizalom-mal kérjük és várjuk további eredményes tá-mogatásukat.

G. D. Krasznasándorfalu. Könyvrendelését annak idején átadtuk könyvkereskedésünknek, most azonnal megreklamáltuk, köszönet és üdvözlét. — H. A. né Villagos. 1924. VII. 1-től f. év végéig 158 Leu. — H. A. Szamos-ujvár. Naptár előjegyezve, hivatkozott minta mellékelve nem volt s így ajánlatot tenni nem tudunk. — Ny. G. Ozsdota 1925-re rendben, Sz. S. u. o. 1925. VII. 1-től még 50 Leuval hátrálékos. — N. A. Kisfülpös. F. évre még 900 Leu fizetendő. B. L. Kisfülpös. F. év végéig hátrálék 158 Leu. — H. L. Margitta. Könyvek mennek, rendben 1926. VII. 1-ig. — St. A. Parajd. Ügyében irtunk Milanoba. — M. F. Nagyvarjas. Hálás köszönet meleg soraiért, kérdezett esetben a naptárt megkapja, üdvözlét. — Cs. I. Kraszna. 1925. XII. 31-ig rendben, — A. A. Szilvárszeg. Pénz még nem jött be, s így a hátrálék 1925. I. 1-től áll fenn.

L. F.-né Lugos. A megavasodott zsír fő-zésre használhatóvá lehet tenni a következő eljárással: Olvasszuk fel a zsírt vasfazékban; amikor már teljesen felolvadt, öntsünk hozzá 1/7 rész lefőlőzött édes tejet s azután forraljuk fel. Forralás közben barna hab keletkezik, mely meglehetősen rossz szagú; ezt a habot gondosan le kell kanalaznunk, mindaddig míg semmi nyoma sem mutatkozik, s azután a forró zsírt bödönbe öntjük, de óvatosan, úgy hogy az alja, a vasfazékban maradjon; tej maradványai ugyanis a zsír legavasabb részé-vel leülepednek a fazék fenekére, s a meg-tisztult zsír le lehet önteni az üledékről.

K. L. Fehéregyháza. A 100 Leu beszámítá-sával rendben 1925 XII. 31-ig; hasonló tárgyú írásalt — egyszerre egy összefogott kérdésről — igen szívesen fogadjuk, támogatását nagyra értékeljük, meleg üdvözlét. — D. F. Székely-muzsna. A pénz valóban bejött 1925. I. 22-én, s megfelelő nevekhez könyveltük, üdv.

A. A. Nagysajó és Sz. F. Cegőtelke. A Ro-mániai Magyar Dalosszövetség főtárháza-nak Tárcza Bertalannak (cim: Cluj-Kolozsvár, Ref. Kollégium) válasza: Fuvó-zenekar kották a ref. kollégiumkottatárában is vannak, amelyek most nincsenek használatban. Ezekből az alább következő jegyzék szerint lekottázás végett végett kölcsönözhetek. Ezekon kívül, ha más valamire szükség van, akkor vagy a vasutl vagy a 83-ik gyalogezred zenekara kottatárá-ból másolthatok bármilyen darabot, vagy kívánt magyar nótát átirathatok fuvózenekarra. Fuvó-zenekari művek jegyzéke: 1. Verdi: Quadrille a Vespri Sicilianai-ból. 2. Ördög része. Nyitány. 3. Változtat. 4. Bellini: La Sonnabulla. 5. Hajos egyetlen polka. 6. Ich kenn ein Auge, dass so mild. 7. Római induló. 8. La Stramiera. 9. Gigerl-Goggerl Quadrille.

10. Polka Conto Courent. 11. Bánk-Bán francia négyes. 12. Camélia négyes. 13. Cavatina: Attila. 14. I. Choral. 15. Himnus 16. Két ima. 17. Dajka négyes. 18. Szultán Mustafa négyes. 19. Polka mazur. 20. Gangericht négyes. 21. Chitra di Rozenbergi Nyitáuv. Egressy: Ez a világ a milyen nagy. 23. Hunyadi induló. 24. Verdi: Ernani. 25. Les Gardes de la Reine. 26. Pericole Quadrille. 27. Cavatina aus Montechl. 28. Terzette és Finale: Condilmo operából. 29. Georgiai nők. 30. Bécsi önkéntes induló. 31. Kis egyveleg. 32. Berilloz átrata: Rákóci induló. 33. Szülőköddünk. 34. Majális induló. 35. Dunanán négyes. 36. Trauer marsch. 37. Kalvin 300 éves ünnepére. 38. Bolond Miska palotás. 39. Verdi: Nabukodonozor. 40. Albrecht induló. 41. Polka francals. 42. Les Garde de la Reine. 43. Stilleben polka. 44. Meiyerbber: Hugenották. 45. Dannzettli Lucia Lammemor. 46. Salon polka. 47. Conto courent. 48. Lucia ária. 49. Szuk: Egy kis preludium. 50. Choral III.—VI. 51. Csárdás. 52. Jouisou Polka mazur. 53. Az első olasz induló. 54. Pajkos dlákok négyes. 55. Der Feste. 56. 10 leány és egy férfi sem, négyes. 57. Párisi élet, induló. 58. Klapka induló. 59. Az első szerencs nap. 60. A szabadba. induló. 61. Hunor polka.

G. F. Lupény. Tessék benedekfül-teából inni délelőttöként egy csészevel, ez a beteg gyomrot meggyógyítja és kitűnően helyreállítja. Meghosszabbítja az Amphora Drogériából Brassó mint Pater-fele gyomorteát. (Dr. P. B.) — O. L. Deményháza. 1925-re rendben van, napiárt megkegyja. — K. F. Sepsiszentgyörgy. 1925. IX. 1-től fizetendő még 36 Leu. — L. I. Gyergy szentmiklós F. évre rendben. — D. B. Leicsmér. Megfelelő tudósítását mindlg szívesen fogadjuk. A K. Gerendkeresztur. Kérem megírni, hogy milyen cikkről van szó levelében? Hátrálék f. évre még 30 Leu. — Öv. R. K.-né Batiz. Utalvány elment, f. évre még hátrálék 44 Leu. — P. J. Nagysolyóms. Folyó évre hátrálék még 10 Leu. — B. F. Harasztos. Rendben 1925. III. 1-ig. — Z. J. Piskolt. Rendben 1925. XII. 31-ig.

Beérkezett és nyugtázni kért pénzek: K. L. Sepsibükszad 200 (rendben 1926 IV. 1-ig). — D. B. Szakasz 90 (I. 27-én, ezzel rendben 1925. VII-ig). K. T. Páké 100 (rendben 1926 VII. 1-ig). H. H. Görgényüvegcsür 200, L. R. Görgényzentimre 80 (rendben 1925. XII. 31-ig). P. L. Dextrászéplak 100, Sz. D. M.-é u. o. 150, F. E. Szentegyházastalu 180, I. L. Szövérd 115, K. J. Sepsiszentgyörgy 100, Sz. Gy. Zilah 120, V. B. Arkos 733, B. Gy. Tordos 100, A. I. Marglitta 100, Á. A. Puj 160 (rendben 1926 XII. 31-ig). O. S. Muzsday 100 (rendben 1925 XII. 31-ig). T. F. Kökös 257 (rendben 1925 XII. 31-ig). S. S. Zilah 640 (rendben 1925 VI. 1-ig). Sz. M. Daik 475, ifj. Sz. Gy. Nagykároly 400, B. P. Erdőhegy 400, Mikola községből: ifj. P. J. 100, D. L. 50, S. J. 50, S. F. 100; A. A. Zagon 200 (rendben 1927 V. 1-ig), F. J. Páva 100 (endben 1925 XII. 31-ig), Dr. B. E. Torda 284, B. O. Kolozsborsa 350 (rendben 1926 VII. 1-ig). F. F. Gyorok 160 (rendben 1925-re). N. Z. Gyorok (rendben 1926 XII. 31-ig). Z. D. J. Józsefháza 500, T. Gy. Szilagybagos 1260 (f. évre még 310), G. S. F. Arad 300, D. F. Szentleányfalva 100 (rendben 1926. III. 15-ig), M. I. Nagyvárad 50 (rendben 1926. VI. 1-ig.). D. S. Bucuresti 100, H. J. Szilagyomolyó 452 még 440, S. M. Nagybánya 120, R. L. Kézdivásárhely 230, P. K. A. Csiksomlyó 441, G. F. Tordos 375, Gy. L. Gyimesbükk 1000, H. F. Sztána 135, Sz. Gy. Szatmár 400, B. J. Varsolc 300, J. G. Nyujtód 292, F. L. Máramaroszliget 200 (rendben 1926 I. 1-ig). D. J. Világos 160 (rendben 1925 XII. 31-ig). B. M. Nagybun 320, D. J. Oklánd 200, Cs. A. Déva 100, N. J. Frunza Dextrászéplak 100 (rendben 1926 V. 15-ig). T. J. u. o. 100 (rendben 1926 III. 1-ig), B. J. Nagybacon 325, Cs. P. A. Magyaramegye

150, F. J. Miklósvar 700, K. I. F. Avastúváros 285 (rendben 1925. XII. 31-ig), Z. D. I. Józsefháza 200, ifj. H. J. F. Kecsetklsfalud 200 L.

Apróhirdetések.

Üzem nagyobbítás miatt eladó 1 drb. kiűnő, Vohanka gyártmányu, 2 ütemű nyersolaj (petroleum) motor, 3 lóerős. Üzemben bármikor megtekinthető. *Keresek megvételre 6—10 lóerő között állóhengerű benzín motort, esetleg 6—10 lóerős nyersolaj motort. Mindkettőre ajánlatot kér: Zágont Lajos asztalos, Cárta—Csikkarcfalva, Csikmegye.*

Január 1-re keresek megbízható mindenek szakácsnét, aki fajúsi háztartásban jártas és szívesen foglalkozik munkakörével, ugyanide ügyes szobalányt, lehetőleg olyat, ki már gyakorlattal bír. Csakis nagyon megbízható, hűséges egyének jelentkezzenek. Ajánlatok életkor és családi állapot megjelölésével: *Barcsay Lászlóné Zentelke, Kolozsmegye* címre küldendők.

Ványolás, festés, préselésre posztóvegeket átvész *Honvéd-utcai posztógyár 118 szdm.*

Cipészek szaklapja megrendelhető *Babos Károlynál, Cluj—Kolozsvár, Str. Pata 87.*

Keresek fajúsi háztartásba 2 személy mellé olyan szakácsnét, ki háztartásra is képes, továbbá gyakorlott, józanéletű *udvarbíró*t és megbízható *kocsist* Ajánlatokat a kiadóba kérünk.

„Amper“

Cégtulajdonos: Széchenyi Géza.
Általános műszaki vállalat.
Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii 29.

Vállal mindennemű villamos és vízmunkálatot, valamint villamos gépjavításokat. Önműködő csengő-reduktor egyedüli árusítója.

Költségvetés díjmentes.

„PÁSZTORTÚZ“

Erdély legjobb szépirodalmi lapja.
Előfizetési árak:

Belföldön: Külföldön:

Egész évre 350 L. Félévre 180 „
Félévre 250 „
Negyedévre 100 „ Negyedévre 150 „

Kiadóhivatal: Cluj—Kolozsvár, Strada Baron L. Pop 5.

Kérjen mutatványszámot.

Babós és Társ

vaskereskedés

Regina Maria

21. sz.

Mindennemű vasáru cikkeket előnyösebb beszerzési forrásból. Fűtő és főzőkemencék választékban. Dusan felelt konyhaberendezési osz

A Cluj—Kolozsvárt 1924. év április havi tember havában tartott országos állatkiállításán aranyéremmel kitüntetve

Fél kg. gyapjú, vagy két kg. árval megmentheti birka pusztulásától.

DISTO

biztosan meggyógyítja minden kóros juhait és szarvasm

DISTO

Egyszerű a kezelés! Biztos gyógyulás! Főlerakat:

GERGELY FERENC U
drogériájában
Cluj—Kolozsvár.

Költségkímélés szempontjából a legelőnyösebbek a gyógyszerárakhoz for

Kapható: R. M. Nagyrománia összes gyógyszerárakból.

Molnár és P

műmalma

Cluj—Kolozsvár
ajánlja legjobb öre

A szerkesztésért felelős: **GYALLAY DOMOKOS**

A kiadásért felelős: **PETRES KÁLMÁN**
kiadóhivatali igazgató